РНТБ УзИНТИ

ЯНГИ ЙИЛИНГИЗ МУБОРАК, АЗИЗ ҲАМШАҲАРЛАР!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 304 (2288). 31 ДУШАНБА ДЕКАБРЬ 1973 й.

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади. Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

◆ 29 декабрда энергетиклар шаҳри Ширинда давлат комиссияси 300 минг киловатт қувватга эга бўлган Сирдарё ГРЭСининг иккинчи энергетика блокини фойдаланиш учун қабул қилиш тўғрисидаги актни имзолади. Бу энергоблок Урта Осиё бирлашган энергетика системаси тармоқларига электр қуввати бермоқда. Иккинчи энергетика блоки ишга туширилиши муносабати билан Сирдарё ГРЭСи бош корпуси ёнидаги қурилиш майдонида митинг бўлиб ўтди. Митингда Узбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин нутқ сўзлади. У бинокорларни меҳнатда эришилган катта ғалаба билан табриклади.

Митинг иштирокчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советига мактуб йўлладилар. Бинокорлар коллективи бу мактубда тўққизинчи беш йиллнкда худди шундай яна иккита энергетика блокини муддатидан илгари ишга тушириш, станциянинг биринчи навбати қурилишини тугаллаш юзасидан олган мажбуриятларини таъкидлаб ўтдилар.

◆ 1973 йил 29 декабрда Совет Иттифоқида ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши — «Космос-627» учирилди. Йўлдош бортида космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Ер йўлдошидаги аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координация-ҳисоблаш маркази олинган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

Зарбдор йил якунлари

● *Сўз—беш йиллик пешқадамларига*

САЛОМ, КЕЛАЖАК

Мен бригададошларим номидан беш йилликнинг ҳал қилувчи йилини муваффақиятли якунлаб, келгуси йилда ҳам қувончли ютуқларни қўлга киритишни ният қилган барча ҳамшаҳарларимни янги йил билан чин қалбдан табриклайман.

1973 йил коллективимиз ҳаётида ўчмас из қолдирди. Биз пойтахтимиз кўркига-кўрк қўшиб турган ноёб архитектура иншоотларида меҳнат қилдик.

Сиз Бош универсал магазин, В. И. Ленин номли майдонда кўкка бўй чўзган 20 қаватли маъмурий бино, Тошкент Давлат университети, политехника институти факультетларида бўлганмисиз? У ердаги ялтираб, кишининг кўзини қувнатувчи ранго-ранг кошинполларини биз тайёрлаганмиз. Ҳа, коллективимиз кошинкорлик ишлари билан шуғулланади. Бригадамизда бу касбни мукаммал эгаллаб олган кишилар кўп. Улар ҳар қандай ишни тез ва сифатли бажаришни одат қилиб олганлар.

Бригададошларимдан Абдулла Ҳожиаҳмедов, Наврўзбой Ҳалилов, Мария Ротанова, Раҳмат Нуриддиновлар иш вақтини жуда қадрлашади. Бу эса зиммамизга топширилган вазифаларни муддатидан илгари адо этишга имкон беради. Биз 1973 йилда шундай ишладик. Тўққизинчи беш йилликнинг биринчи ва иккинчи йилида ҳам ана шундай меҳнат қилинди. Натижада беш йиллик планни апрель ойидаёқ адо этдик.

Бригадамиз тўққизинчи беш йиллик даврида ўнинчи беш йилликни ҳам бажармоқчи. Янги йилни 1977 йил ҳисобига ишлаш билан кутиб олаяпмиз.

Мана, 1974 йил киришига ҳам саноқли соатлар қолди. Янги йилда биз кошинкорлар ғайрат-шижоатни яна ҳам авж олдирган ҳолда меҳнат қиламиз. Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллик юбилейини муносиб туҳфалар билан кутиб оламиз.

С. МИРҲОЛДОРОВ, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор, «Главташкентстрой» пардозлаш тречти 29-қурилиш бошқармасининг бригада бошлиғи.

Уй муборак!

СОВҒА

Аҳмад Дониш турар жой массиви қурилиши бошланганига кўп вақт бўлгани йўқ. Лекин, бинокорлар унумли меҳнат қилиб, қатор муваффақиятларга эришмоқдалар.

Бугун

массивда ҳар бири 48 квартирали 6 та ва 72 квартирали 2 та уй фойдаланишга топширилди. Турар жой биноларини муддатидан илгари ҳамшаҳарларимизга топширишда уйсозлик комбинатининг 26-қурилиш бошқармаси, пардозлаш ишлари, биринчи, иккинчи монтаж бошқармалари бунёдкорларининг ҳиссаси катта.

Қурувчилар яна 14 та кўп квартирали турар жой бинолари, 4 та саноат ва озиқ-овқат магазинларини қуриб фойдаланишга топширадилар.

Янги йилда ҳамшаҳарларимизга муносиб совға тайёрлаган Аҳмад Дониш массиви қурувчилари шу кунларда 4 ва 5-уйларда монтаж ишларини олиб бормоқдалар.

СУРАТДА: Тошкент тепловоз депосининг зарбдор машинистларидан (чапдан ўнгга) Аҳмад Исмоилжонов ва Ли Ен Ги ўртоқлар. Транспортда кўп йилдан буён баракали меҳнат қилаётган бу темирйўлчилар 1974 йилни меҳнатда катта ютуқлар билан кутиб олмоқдалар. Улар мунтазам равишда пассажир-юк ташиш топшириқларини ортиғи билан бажариб, ўтган йилда жуда кўп миқдорда ёнилғи тежадилар.

М. Нуриддинов фотоси.

МЎЪЖИЗА ЭМАС...

ЕР ШАРИГА БЕЛБОҒ

Тошкент тўқимачилик комбинати йил сайин ип газламалар ишлаб чиқаришни кўпайтирмоқда. Тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида корхона 184,3 минг погон метр газлама берди. 1972 йили бу рақам 185 мингга етди, бу йил эса у 188 минг метрни ташкил этди.

Агар ана шу газламаларни ер шарига белбоғ қилсак, унда Тошкент ип газлама ленталари экваторни 15 марта ўрашга етади.

ТОШКЕНТДАН БУХОРОГАЧА

1972 йилнинг октябрь ойи бошларида трактор заводи 50 мингинчи тракторни ишлаб чиқарди. Беш йилликнинг учинчи йили охирида «Т—28 Х4» машина парки яна 23 мингта «пўлат от» билан тўлди.

Агар ана шу машиналарни бир йўлга ҳар бир тракторларнинг ораси уларнинг бўйига тенг қилиб саф тортиб қўйиб чиқилса, тракторларнинг колоннаси қарийб 600 километрга чўзилади ва у Тошкетдан то Бухорогача бўлган масофани эгаллайди.

248 МИНГ ТОННАЛИК НОН

Пойтахтимиздаги 2-ун комбинати коллективи 1973 йилда 155 минг тоннадан зиёд ун ишлаб чиқарди. Бу планда кўзда тутилганидан қарийб 20 тонна ортиқдир.

Агар бизнинг нонвойларимиз ана шунча миқдордаги ундан хамир қориб, нон тайёрлашса чиндан ҳам мўъжизавий нон ишлаб чиқарган бўлардилар. Бу ноннинг оғирлиги 248 минг тоннани ташкил этган, диаметри 200 метрга етган ва баландлиги тўққиз қаватли уй билан баравар бўлган бўларди.

Бундай улкан нонни қўядиган «дастурхон» учун Хадра майдонидагидек жой керак бўлади.

ЎЗБЕКИСТОН АҲОЛИСИГА ЕТАДИ

1971—1973 йилларда Тошкент трикотаж фирмасининг, шунингдек, устки трикотаж фабрикасининг мутахассислари 450 га яқин янги моделдаги устки ва ички трикотаж буюмларини ўзлаштирдилар. Ўқув-ишлаб чиқариш комбинатида ҳам ўнлаб янги буюмлар ўзлаштирилди.

Шу давр ичида пойтахт енгил саноат корхоналарида 40 миллионтадан зиёд устки ва ички трикотажлар тайёрланди. Биргина шу йилнинг ўзида ишлаб чиқарилган устки трикотаж Ўзбекистоннинг барча аҳолисини батамом кийинтиришга етади.

302 ОИЛА ВА 1120 КИЧКИНТОЙ СЕВИНЧИ

Меҳнат Қизил Байроқ орденли 159-қурилиш тресги бинокорлари янги йилни қувончли ютуқлар билан кутиб олишди. Бинокорларнинг шаҳримизнинг «Марказ— 1 А», «Марказ — 27» кварталлари, Шота Руставели кўчаси, Юнусобод массивининг «СБ—2», «СВ—4» микрорайонларида декабрь ойида фойдаланишга топширган бинолари 302 хонадонга қувонч келтирди.

Зарбдор йилда бинокорлар янги микрорайонларда болалар, боғчалари қурилишига ҳам катта эътибор беришди. Бу йил тўртта 280 ўринли болалар боғчаси бунёд этилди. Байрам арафасида Юнусобод, трактор заводи массивларидаги болалар боғчаси биноларида охирги сайқал ишлари тугалланиб, қабул комиссиясига топширилди.

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида эришган муваффақиятлари ҳамда 1973 йилда давлатга пахта, ғалла, сабзавот ва бошқа деҳқончилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан қабул қилган мажбуриятларини бажаришда шавкатли меҳнат қилганлиги учун мукофотланган қишлоқ хўжалик, партия ва совет органлари ходимларининг катта бир группасига 29 декабрда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида СССР орденлари ва медаллари топширилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. М. Матчонов орден ва медалларни топшириб, ўртоқларни ҳукумат мукофотлари билан самимий қутлади, уларга меҳнатда янги-янги муваффақиятларга эришувларини, янги йилни шодиёна кутиб олишларини тилади.

Мукофотланганлар ўз меҳнатларига юксак баҳо берганлиги учун партия ва ҳукуматга қизғин миннатдорчилик изҳор қилдилар ва беш йилликнинг тўртинчи йилида ишдаги муваффақиятларини янада кўпайтириш иштиёқида эканликларини билдирдилар.

(ЎзТАГ).

280 ЎРИНЛИ

Бугунги кунда Октябрь районида 55 боғча кичкинтойлар хизматида бўлмоқда. Унда бир мингга яқин фарзандларимиз ўн минг тарбиячилар ёрдамида ўсмоқдалар. Бу йил районда бешта янги боғча қурилди. Келаси йили боғчалар сони 59 тага етказилади.

Кеча

Бешқайрағоч массивида 483-боғча кичкинтойларимизни қабул қилиб олди. Бу икки қаватли замонавий лойиҳа асосида қурилган боғчада 12 та группа бўлиб, 280 ўринлидир. Боғча мудираси Маҳфуза Юсупова биз билан суҳбатда ёшлар ғамхўрлигида 24 тарбиячи бўлишлигини, уларнинг ҳаммаси комсомол - ёшлар эканлигини мамнунлик билан билдирди. Бу боғчани 6-трестнинг 33-қурилиш бошқармаси азаматлари ҳамшаҳарларимизга аъло даражада топширди.

ҚЎШИМЧА РЕЙСЛАР

Тошкент авиация бўлинмаси учувчилари йўловчиларни манзилларга етказиб қўйиш бўйича йиллик планни муддатидан илгари бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. 2 миллион 214 минг йўловчи «пўлат қанот»ли қушлар хизматидан фойдаланди.

Шу кунларда пойтахт учувчилари ҳар куни беш минг йўловчига хизмат кўрсатмоқдалар.

Бўлинма бир қатор янги ҳаво маршрутлари ташкил қилди. «Уфа — Тошкент — Самарқанд» маршрути йўловчиларга жуда қулай бўлди. Бундан ташқари, «Кишинёв — Тбилиси — Ашхобод — Тошкент» маршрути бўйлаб «ТУ-134» самолётлари қатнай бошлади.

Авиация бўлинмаси янги йил — байрами кунларида йўловчиларга янада қулайлик яратиш мақсадида бир қатор қўшимча рейслар ташкил қилди. Москвага борувчилар графикдаги рейсларга улгура олмасалар, қўшимча самолётга билет олишлари мумкин. Бундай самолётлар байрам кунларида республикамизнинг Самарқанд, Бухоро, Андижон, Фарғона, Наманган, Нукус, Урганч, Қарши, Термиз шаҳарларига ҳам қатнайди.

МИЖОЗЛАР ТАШАККУРИ

Тошкент электр техника заводи ҳар йили 50 дан ортиқ мамлакатга маҳсулотларини юбормоқда. Буюртмаларни ўз вақтида олаётганликлари учун завод адресига кўплаб ташаккурномалар келиб турибди. Шунингдек, экспортчиларнинг маҳсулотга бўлган талаби янада ортмоқда.

Бу йил экспорт планини муддатидан аввал бажарган завод ишчилари ички имкониятларни ҳисоблаб чиққан ҳолда Куба, Гвинея, Болгария, Венгрия ва Ҳиндистон каби қатор мамлакатлардан 1974 йилнинг биринчи квартали учун бир неча юз минг сўмлик буюртма қабул қилдилар.

1974

*Қувончли хабарлар

*Якунлар ва режалар

*Мусобақа шарофати

3-тикувчилик фабрикасида тайёрланаётган маҳсулотлар харидорларга манзур бўлмоқда. Бунда фабрика контролёрларининг хизмати катта бўляпти. Катта тажрибага эга бўлган контролёрлар маҳсулотлар сифатини синчковлик билан текширадилар. У. Ҳидоятова фабрикада энг тажрибали назоратчилардан бири ҳисобланади.

СУРАТДА: контролёр У. Ҳидоятова тайёр маҳсулотлар сифатини кўздан кечирмоқда.

Г. Эгамбердиева фотоси.

ЧЕВАРЛАР ҒАЙРАТИ

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигига қарашли 3-тикувчилик фабрикасининг меҳнаткашлари ҳал қилувчи йилни қувончли якунладилар. Улар мажбуриятда белгиланганидан ўн кун олдин йиллик топшириқ бажарилганлиги тўғрисида рапорт беришди.

Корхона чеварлари орасида шахсий беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш юзасидан социалистик мусобақа кенг авж олдирилди. Шу туфайли ҳозир 35 киши 1976 йил ҳисобига, 183 ишчи эса 1975 йил ҳисобига маҳсулот тайёрламоқда.

Тикувчилар халқимизнинг истеъмол буюмларига бўлган талабларини янада яхши қондириш учун курашиб, либосларнинг янги моделларини ўзлаштиришга катта аҳамият беришяпти. Шу йилнинг ўзида буюмларнинг кўплаб янги моделлари ўзлаштирилди.

Корхона коллективи беш йиллик тўртинчи йили учун зиммасига оширилган мажбурият олди. Тикувчилар кўпчилик энг муҳим маҳсулот турларини ишлаб чиқариш бўйича йиллик планни 20 декабрда адо этиш, топшириқдан ташқари 650 минг сўмлик маҳсулот тайёрлашга қарор қилдилар. Улар жонажон республикамизнинг шонли ярим асрлик юбилейига муносиб тўёналар тайёрламоқдалар.

БИНОКОРЛАР ИШИГА БИР НАЗАР

ТОШКЕНТ ҚАВАТЛАРИ

БАЙРАМ РЕПОРТАЖИ

Ҳадемай, шаҳарга оқшом тушади. Минглаб янги уйларда, янги кварталлар, янги микрорайонларда чироқлар ёқилади. Уй бекалари ҳозир байрам дастурхонини безаш билан банд. Шодашода ўйинчоқлар билан безатилган ўрмон «малика»ларини кичкинтойлар қуршаган.

Йил якунланмоқда. Кўпчиликка зафарлар келтирган 1973 йил календарида охирги варақ...

Бу йил халқ хўжалигининг барча соҳаларида катта муваффақиятларга эришилди. Байрам дастурхонимиз тўкин, юзимиз ёруғлиги ана шундан.

Янги йил қадаҳлари жаранглашига саноқли соатлар қолди... Ана шундай файзли дамларда қилинган ишларга назар ташлаш, келажак режалари ҳақида ўртоқлашишга нима етсин! Бу репортажимизда биз ҳаётимиз меъморлари бўлмиш — олов қалбли бунёдкорларимизнинг бу йилги ибратли ишлари ҳақида фикр юритмоқчи, улар шаънига тасаннолар айтмоқчимиз. Қурувчиларимиз бунёд этган шаҳримиздаги энг баланд иморат — 20 қаватли осмонўпар бино тепасига чиқиб, улар ишига разм солмоқчимиз.

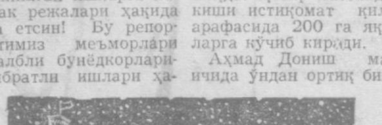

Беш йилликнинг мингинчи кунларида фойдаланишга топширилган бино тепасига чиқсангиз, ажиб манзарага кўзингиз тушади. Пойтахтимиз худди кафтингизда тургандай....

Ана «Эски шаҳар». Бири-бирига туташган кетма-кет уйларнинг зичлиги анор доналарини эслатади. Хўв ана, Бош универсал магазини. Абу Райҳон Беруний номли проспект худди шу жойдан бошланади. Проспектнинг кенг бетон йўлкалари бўйлаб юрар экансиз, яқиндагина бу жойлар торгина кўча бўлганлиги ёдга келади. Транспорт қатновини яхшилаган улкан бетон кўприк сизни шаҳримизнинг 27-марказига кузатади. Мен энг баланд бино устидан «Марказ — 27» кварталини бемалол кўриб турибман. Бу ердаги қадимий архитектура ёдгорликларини эслатувчи турар жой биноларида мингдан ортиқ ҳамшаҳарларимиз янги йилни янги хонадонларда кутиб олишга тайёргарлик кўришяпти.

Проспект бўйлаб хаёлан бироз юргач, ажиб хиёбон кўз олдингизда намоён бўлади. Хиёбон жаҳон аломасининг ўн асрлик таваллуди муносабати билан бунёд этилган. Куни-кеча хиёбон ёнидаги хушбичим бино 50 оилага қувонч келтирди. Бунинг учун 6-трест 32-қурилиш бошқармасининг бинокорлари озмунча тер тўкишмади.

Қорақамиш массивини элас-элас кўраяпман. «Жилстрой» тресттп бинокорлари у ерда турар жой бинолари қурилишини тезкорлик билан олиб боришмоқда. Буни трест коллективи йиллик планни 20 кун олдин бажарганлигини ҳам тасдиқлаши мумкин. Трест уйсозлари ҳақида гап кетганида, кўз олдингизда доимо жилмайиб турувчи Содиқ Содиқов, ишбилармон Иван Матушевский, камтар йигит Баҳодир Шукуров каби уйсозлар гавдаланади. Улар йиллик планларини аллақачон дўндириб, биз янги йилга ҳозирлик кўраётган дамда юбилей йилининг баҳор байрами — Майни нишонлашяпти.

Жилокорлардан Сотиволди Мирҳолдоров, Анна Запольская бошлиқ бригада йилқуварлари меҳнат календаридаги 1977 йилни ҳам зафарлар билан якунлаш учун ғайрат-шижоат қадаҳини кўтармоқдалар.

Янги массивлар қурилиши тезкорлик билан олиб борилмоқда. Юнусободни айтмайсизми? Уч йилча олдин бу ерлар бўш, қаровсиз эди. Ҳозирчи? Массивда деярли ҳар куни уй тўйлари ўтказилмоқда. Ҳозир массивда 55 мингдан зиёд киши истиқомат қиляпти. Янги йил арафасида 200 га яқин оила янги уйларга кўчиб киради.

Аҳмад Дониш массивида 6—7 ой ичида ўндан ортиқ бино қуриб фойдаланишга топширилди. «Ташсельмаш», трактор заводи, «ЎзССР 50 йиллиги», Бешқайрағоч массивиларида кўплаб ҳамшаҳарларимиз ҳовли тўйларини ўтказмоқда.

Ана, чинни заводи, 1-пойафзал ва миллий музика асбоблари фабрикаларининг бу йил қурилган бош корпуслари кўриниб турибди. Бирор ҳафтадан сўнг Тошкентнинг кўпчиликка манзур жонон пиёласи янги цехларда ишлаб чиқарилади, пойафзал фабрикаси янги йилдан фақат сифатли оёқ кийимлари ишлаб чиқармоқчи....

Мен турган бинонинг ёнгинасида яна бир муҳташам иморат қурилиши давом эттирилмоқда. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети редакция-нашриётлар корпусининг 17 қаватли биносида ишлаётган А. Узоқов, П. Холматов бошлиқ бригада аъзолари юбилей объектида яхши меҳнат қилишди.

Яқин атрофда яна кўп бинолар кўкка бўй чўзмоқда. Инқилоб хиёбони ёнидаги уфққа кўкрак керган 17 қаватли «Ўзбекистон» меҳмонхонаси, Ю. А. Гагарин парки қаршисидаги «Матлуботчилар уйи» тепадан худди косачага ўхшаб кўринаётган «Пахтакор» стадиони ёнида «Ёшлар уйи» қурилмоқда... Булар юбилей объектлари ҳисобланади.

Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг ярим асрлик тўйи нишонланадиган йилда қурувчилар зиммасида кўп вазифалар турибди. Бинокорларимиз ўндан ортиқ йирик архитектура ансамбллари, 427 минг квадрат метрдан зиёд турар жой бинолари ва бошқа бир қатор объектлар қурилишида меҳнат қилишга азму-қарор қилганлар.

Атрофда баланд-баланд бинолар. Бир-биридан шинам, гўзал... Уларга тикилар эканман, қалбим шаҳрим ҳуснидан фахр ва қувончга тўлади. Беихтиёр, ушбу байрам оқшомида кишиларимизга севинч бахш этаётган, шаҳрим кўркига-кўрк қўшаётган азиз бинокорларга таъзим қилгим келади...

А. НИЕЗОВ.

9-беш йиллик топшириқларини бажариш борасида баракали меҳнат қилаётган «Компрессор» заводи машинасозлари мамлакатимиз халқ хўжалиги учун кўплаб турли маркадаги компрессор агрегатлари тайёрлаб бермоқдалар. Корхона ишчилари ўртасида беш йилликни муддатидан илгари бажаришга аҳд қилган ишчилар сони ой сайин ортиб боряпти.

Сиз мана бу суратда йиғув цехининг зарбдор слесари, коммунист А. Сибгатуллинни кўриб турибсиз. У шу кунларда смена-ойлик топшириқларини 130—150 процентга етказиб бажармоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

Уй тўйига нима етсин

Пойтахтдаги кенжа массивлардан бири. «Ташсельмаш» заводи ишчи-хизматчилари учун бунёд этилмоқда. Қурилиш-монтаж ишларининг бош пудратчиси 1-уйсозлик комбинати 27-қурилиш бошқармаси бўлиб, улар турар жой биноларининг «нуль» қисми ва ободончилик ишларини олиб бормоқдалар.

— Бу ишда Раҳим Ниёзов ва Юрий Панютков бошлиқ комплекс бригада аъзолари намуна кўрсатиб меҳнат қилишяпти,— дейди участка бошлиғи Александр Шведов.

МАШИНАСОЗЛАРГА

Дарҳақиқат, бу икки тажрибали бинокор бошчилигидаги бригадада ишлаб чиқариш илғорлари кўплаб топилади. Масалан, Р. Аҳмедов, Т. Фозилов, Н. Турдиев, Р. Холиқов каби бинокорлар қурувчилик касбини мукаммал эгаллаб олганлиги ва иш вақтидан унумли фойдаланишга интилишлари туфайли, коллектив ой сайин юқори кўрсаткичларга эришишини таъминламоқдалар.

Участка бинокорлари янги йилни ҳамшаҳарларимиз учун муносиб совғалар ҳозирлаш билан кутиб олишяпти. Массивдаги 3, 4, 5, ва 9-биноларда қурилиш-монтаж ва сайқаллаш ишлари тугалланиб фойдаланишга тахт қилиб қўйилди. Бинолардаги монтаж ишларини уйсозлик комбинатининг 1, 2-монтаж бошқармалари, жилолашни эса пардоз ишлари бошқармасининг сайқалчилари амалга оширдилар.

Янги йилнинг биринчи ҳафтасида уйсозлар тайёрлаган хонадонларга «Ташсельмаш» заводи ишчи-хизматчиларининг 288 оиласи кўчиб киради.

Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллик тўйини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишга аҳд қилган уйсозлик комбинати 27-қурилиш бошқармасининг бинокорлари шу ойнинг охиригача яна 3 та 72 квартирали уй-жойни машинасозларга туҳфа этишга аҳд қилишган.

ЁРҚИН САҲИФА

Тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йили меҳнат муваффақиятларига бой йил бўлди. Солномамизга ёрқин саҳифалар битган, 1973 йил яна шуниси билан характерлики, бу йили серқуёш республикамиз байроғида Халқлар дўстлиги ордени порлай бошлади. Бу юксак мукофотни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев топширди. Унинг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Олий Советининг республикамизга Халқлар дўстлиги ордени топширилишига бағишланган тантанали қўшма мажлисдаги ёрқин нутқи ҳаммамизни янги зафарларга илҳомлантирди. Л. И. Брежнев ишчилар синфи меҳнатига ҳам жуда юксак баҳо берди.

Ана шундан илҳомланган республикамиз пойтахтининг меҳнаткашлари 12 декабрда беш йилликнинг уч йили учун белгиланган планни, 21 декабрда 1973 йил топшириғини адо этдилар. Мамлакатимиз халқ хўжалигига 1973 йил планига қўшимча ўнлаб миллион сўмликдан зиёд маҳсулот жўнатилди. Мана шу ютуқларнинг ҳаммасига тошкентлик ишчиларнинг фидокорона ишлари, уларнинг илмий-техника тараққиётини тезлаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш йўлида тинмай кураш олиб борганликлари туфайли эришилди.

Бугун янги йил анкетамиздаги учта саволга жавоб берган шаҳримиздаги илғор корхоналарнинг раҳбарлари, ишчилари жавобини газетхонларимиз диққатига ҳавола этамиз.

1. СИЗ БУГУН ХАЙРЛАШАЕТГАН ЙИЛДАН ХУРСАНДМИСИЗ? 1973 ЙИЛ ҚАЙ ЖИҲАТЛАРИ БИЛАН КОЛЛЕКТИВИНГИЗ (ЎЗИНГИЗ, ҲАМКАСБИНГИЗ) ҲАЁТИДА УНУТИЛМАС ИЗ ҚОЛДИРДИ?

2. ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ЙИЛДА ҚАНДАЙ ЮТУҚЛАР ҚЎЛГА КИРИТИЛДИ? БУ ЗАФАРЛАР КАЛИТИ НИМАДА?

3. КИРИБ КЕЛАЁТГАН 1974 ЙИЛ — СЕРҚУЁШ РЕСПУБЛИКАМИЗНИНГ ОЛТИН ТЎЙИ НИШОНЛАНАДИГАН ЙИЛДИР. РЕЖАЛАРИНГИЗ ҲАҚИДА ГАПИРИБ БЕРСАНГИЗ. ШОНЛИ 50 ЙИЛЛИККА ҚАНДАЙ ТЎЁНАЛАР БИЛАН БОРАСИЗ?

Ярашиқли либослар

Қаҳрамон САРДИЕВ, трикотаж фирмасининг директори.

1. 1973 йилдан жуда мамнунмиз. Корхонамиз меҳнаткашлари ҳал қилувчи йилда ғайратга-ғайрат қўшиб ишладилар. Уларнинг эзгу мақсад йўлидаги ишлари ҳам моддий, ҳам маънавий жиҳатдан рағбатлантириб борилди. Фирмамиз ишчилари Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ва Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг, Киров район партия комитети ва район ижроия комитети, Енгил саноат ходимлари пойтахт область касаба союзлари комитетининг кўчма Қизил байроқлари ҳамда пул мукофотлари билан тақдирланди. Коллективимиз аъзолари эришган яна бир ютуқ ҳақида ҳам фахр билан гапиришга тўғри келади. Фирмамиз ёрлиғи ёпиштирилган маҳсулотимизга биринчи марта Давлат «Сифат белгиси»нинг берилиши чеварларимиз ғайратини янада жўш урдириб юборди. Биз бундан буён ҳам корхонамизда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг сифатли бўлиши йўлида тинмай изланамиз.

2. Ҳал қилувчи йилда чиндан ҳам салмоқли кўрсаткичлар қўлга киритилди. Совет кишиларининг кийим-кечакларга бўлган талабларини янада тўлароқ қондиришга ҳаракат қилаётган ишчиларимиз тўққизинчи беш йилликнинг уч йиллик топшириғини муддатидан илгари бажаришди. Улар партия ва ҳукуматимизнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисидаги қарорига ўзларининг амалий ишлари билан жавоб бердилар. Фирмамиз цехларида авж олдирилган меҳнат беллашуви туфайли 6 декабрда 1973 йил топшириғини адо этдик. Шу давр ичида буюртмачиларимизга 28,5 миллион сўмликдан зиёд устки ва ички трикотаж буюмлари етказиб бердик. Бу ютуқларга мусобақани кенг кўламда авж олдириш, техника тараққиётини тезлаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш учун курашни кучайтирганимиз туфайли эришдик.

3. Тўйга тўёна билан бориш халқимизнинг ажойиб одати. Корхонамиз меҳнаткашлари ҳам республикамизнинг олтин юбилейига катта армуғонлар тайёрлашни дилларига жо қилганлар. Биз 1974 йил учун зиммамизга оширилган социалистик мажбурият олдик. 1974 йил планини 25 декабрда бажариш, планга қўшимча 400 минг сўмлик трикотаж маҳсулотлари ишлаб чиқаришга сўз бердик. Беш йилликнинг тўрт йили плани 15 ноябрда адо этилади. Бир сўз билан айтганда, шонли 50 йилликка ёруғ юз билан борамиз.

БАРАКАЛИ БЎЛДИ

Ҳалима АЗИЗОВА, «Ташхимсельмаш» заводининг ишчиси.

1. Хайрлашаётган 1973 йилимиз баракали келди. Буни заводимиз коллективининг бу йилги ишларидан ҳам кўриш мумкин. Биз ишчилар деҳқонлар олдидаги фахрли бурчимизни шараф билан бажаришга йил бўйи интилдик. Маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, унинг сифатини яхшилаш учун бошланган кураш ижобий самаралар берди. Менинг ўзим йиллик топшириқни бир мунча барвақт бажаришга эришдим. Анча кундан бери янги йил ҳисобига маҳсулот тайёрлаяпман.

2. Корхонамизда тайёрланаётган «ОВХ—14» чанглатгич-пуркагич машиналари деҳқонларимизга жуда манзур бўлиб қолган. Ана шуни ҳисобга олиб, 1973 йилда аввал белгиланган пландан ташқари 300 та агрегат ишлаб чиқариш юзасидан қўшимча мажбурият олган эдик. Биз, ишчилар ўз сўзимиз устидан чиқдик. Йиллик планни 29 декабрда адо этиб, дала меҳнаткашларига 4 мингта «ОВХ—14» машиналари жўнатдик. Пландан ташқари 105 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар ва 35 минг сўмлик турли хилдаги асбоб-ускуналар ҳам тайёрланди. Бундай кўрсаткичга ишчиларимизнинг фидокорона ишлари, техника тараққиётини тезлаштириш учун актив кураш олиб борганликлари туфайли эришдик. Заводимизнинг «юраги» ҳисобланган 1-механика цехи кенгайтирилиб, қатор унумли дастгоҳлар ўрнатилди. Иш соатларидан унумли фойдаланиш, хом ашёни тежаб-тергаб сарфлаш, ишлаб чиқариш жараёнларига прогрессив усулларни жорий этиш ҳам қувончли ютуқларни қўлга киритиш имконини берди.

Шуни қувонч билан айтиш керакки, кейинги пайтларда заводимизнинг экспорт маҳсулоти доираси анча кенгайди. Ҳозир корхонамиз маҳсулоти қардош иттифоқдош республикалардан ташқари 10 та чет давлатга ҳам экспорт қилинмоқда. Ана шуларнинг ҳаммаси бизларнинг зиммамизга катта масъулият юклайди.

3. Серқуёш республикамизнинг олтин тўйи нишонланадиган йилдаги режаларимиз улкан. Ҳар бир машинасоз бу катта тўйга муносиб совғалар билан боришга аҳд қилган. Металл қирқувчи Б. Охунжонов биринчи бўлиб беш йилликни тўрт йилда бажариш ташаббуси билан чиқди. Р. Раҳимов бошлиқ пайвандчилар бригадаси беш йиллик планни республикамиз юбилейи арафасида бажаришга бел боғлади.

Заводимиз коллективи 1974 йилда кўзда тутилган 4 минг 450 та «ОВХ—14» машинасига қўшимча яна 100 агрегат ишлаб чиқаришга қарор қилди. 1974 йилда амалга ошириладиган энг муҳим ишларимиздан яна бири агрегатимизни Давлат «Сифат белгиси»га тайёрлашдир.

ПАХТАКОРГА МАДАДКОРМИЗ

М. ... МУЙДИНОВ, Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Ташсельмаш» заводи коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи.

1. 1973 йил ҳаммамиз учун қувончларга тўлиқ йил бўлди. Биз «зангори кема» ижодкорлари Ўзбекистон пахтакорларининг меҳнатда эришган ютуқларидан жуда-жуда қувонмоқдамиз. Чунки бунда бизнинг ҳам улушимиз бор. 1973 йилда сайловчилар катта ишонч билдиришиб, мени учинчи марта шаҳар Советидепутатлигига сайлашди. Мен улар ишончини оқлашга бутун куч-ғайратимни сарфлайман. Яна бир қувончли гап шундаки, биз бугун оиламиз аъзолари билан 1974 йилни шинам, замонавий қилиб, қурилган янги уйда қаршилаймиз. Заводимиз менга барча қулайликларга эга бўлган квартира берди.

2. Партия ва ҳукуматимизнинг шу йил бошида қабул қилган қарори бизлар учун асосий дастуриламал бўлди. Шу қарорга, амалий иш билан жавоб бериш мақсадида цехларда мусобақани кенг кўламда қизитиб юбордик. Унинг натижасини эндиликда яққол кўриб турибмиз. Пахтакорларимизга бу йил 1800 та тўрт қаторли «14 ХВ—2,4» маркали «Ўзбекистон» машинаси, «17 ХВ —1,8» маркали икки қаторли машинадан 3000 дан зиёди ва икки мингга яқин «ХН—316» комбайнлари етказиб бердик.

Шуни ҳам айтиш керакки, 1973 йилдан бошлаб, «ХН—3,6» маркали, кенг қатор ораларда пахта терадиган машинани оммавий равишда ишлаб чиқаришга киришдик. 11 октябрь биз машинасозлар учун айниқса қувончли кун бўлди. Шу куни корхонамиз бош конвейеридан 1000-баҳодир машина тушириб олинди. Унумдорлик бўйича жаҳонда унинг олдига тушадигани йўқ.

Корхонамиз коллективининг бу ютуғига заводимизнинг барча цех ва участкаларида меҳнат беллашувини намунали йўлга қўйиш, ишчи дақиқасидан унумли фойдаланиш, бошқа бир қанча ташкилий-техникавий тадбирларни амалга оширганимиз туфайли эришдик.

3. Куни кеча матбуотда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги тўғрисида Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг қарори эълон қилинди. Бу қарор билан яқиндан танишиб чиқдик. Ҳаммамиз 1974 йилни зарбдор меҳнатимиз билан нишонлашга бел боғладик. Биз, машинасозлар жонажон республикамизнинг ярим асрлик юбилейи нишонланадиган йилда бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб ишлаймиз.

Янги йилда олдимизда катта вазифалар турибди. Бу — республикамиз заршуносларининг беш миллион тонналик марраии эгаллаши билан боғлиқ бўлган вазифалардир. Шундай экан, биз, «зангори кема» ижодкорлари деҳқонларимизнинг ҳақиқий қаноти бўлаётган пахта териш машиналари ишлаб чиқаришни бундан буён ҳам янада кўпайтираверамиз.

Суҳбатни махсус мухбиримиз Солиҳ ЁҚУБОВ олиб борди.

МИЛЛИОНЕРЛАР

М. В. ВАЛИЕВ,
2-трамвай депосининг директори.

Депомиз ҳайдовчилари бир кеча-кундузда 150 мингдан ортиқ йўловчини манзилига элтиб қўяди. Йўловчиларнинг узоғини яқин, оғирини енгил қилиш учун кўпгина тадбирларни амалга оширмоқдамиз.

Илгарилари 8-трамвай маршрути ҳақида кўпгина шикоятлар тушар эди. Биз шаҳарнинг узоқ, чекка массивларига қатновчи 8 ва 9-трамвай маршрутлари қатновини яхшилаш учун бир қанча чоралар кўрдик. Бу маршрутларда қатновчи трамвайларнинг ҳаммаси янгиланди. Ҳозир Бешқайрағочга ва Чилонзорга РВЗ маркали трамвайлар қатнамоқда. Депомизнинг энг яхши ҳайдовчилари шу маршрутларга қўйилапти. Улар орасида 1 миллион километрни авариясиз босиб ўтган, 1 миллион йўловчи ташиган ҳайдовчилар кўп. Масалан, О. Йўлдошев, М. Короткова сингари ҳайдовчилар ана шундай илғор, миллионер ҳайдовчиларимиздан ҳисобланади.

Трамвайларнинг линиядан бузилиб қайтмаслиги кўп жиҳатдан ремонтчиларга боғлиқ. Буни яхши тушунган ремонтчилар ремонт сифатини яхшилаш учун ҳаракат қилишмоқда. Айниқса, Т. Мирсоатов, М. Қаюмов, бошлиқ ремонтчилар бригадаси самарали меҳнат қилишаяпти

Бугун

31 декабрь кечаси М. Қаюмов бошлиқ ремонтчилар бригадаси навбатчилик қилади. Трамвайларимиз тунги соат 2.30 гача юради. Кундузи 93 та кечқурун 65 та, кечки соат 24 дан кейин эса 30 та трамвай ҳамшаҳарларимизга хизмат қилади.

Ҳали депомизда ҳал қилиниши лозим бўлган жумбоқлар, муаммолар кўп. Биз аста-секин бу муаммоларни бартараф этаяпмиз. Ўйлаймизки, янги 1974 йилда бу борада кўзга кўринарли ишлар қиламиз.

Қутловлар

ОКЕАНЛАР ОША...

Жаҳондаги океанлар жуда ҳам поёнсиздир. Уларда минг-минглаб ҳарбий, савдо, пассажир, балиқчилар кемалари сузиб юрибди. Жаҳон сувларидаги қудратли машиналарнинг мачталарида турли мамлакатларнинг байроқлари ҳилпираб турибди. Ер юзида бирорта денгиз порти йўқки, у ерга Советлар Иттифоқининг лоларанг байроғи ҳилпираб турган пароходлари кириб бормаган бўлсин. Қудратли мамлакатимизнинг минглаб сув кемалари орасида серқуёш Ўзбекистоннинг шаҳарлари ва атоқли фарзандларининг номи билан аталаётган 17 та кема бор.

Республикамиздаги бир қатор ишлаб чиқариш корхоналари, колхоз ва совхоз коллективлари, мактаб ўқувчилари ана шу кемаларнинг экипажлари билан дўстона алоқалар ўрнатишган. Улар бир-бирларига қутлов мактубларини ёзиб туриш билан бирга, бир-бирларининг ҳузурларида меҳмон бўлишади, меҳнатда мусобақалашишади.

«Тошкент оқшоми» редакциясининг илтимосига биноан, штатсиз мухбиримиз Шароф Зайниддинов кириб келаётган қутлуғ 1974 йил арафасида жаҳон сувларида сузиб юрган кемаларнинг коллективлари билан радио алоқаси орқали боғланди. Биринчи бўлиб, эфирга Қора денгиз пароходчилигига қарашли «Ўзбекистон» пассажир кемасининг капитани Владимир Михайлович Рева чиқди. У экипаж номидан серқуёш Ўзбекистон меҳнаткашларини ва унинг пойтахти аҳолисини кириб келаётган янги йил билан самимий муборакбод этаркан, экипаж коллективининг 1973 йилда эришган зафарлари ҳақида қуйидагиларни маълум қилди.

— Биз, денгизчилар йиллик топшириқларимизни 10 декабрда садоқат билан бажардик. Бунга қўшимча зиммамизга олган социалистик мажбуриятимизни ҳам муносиб кўрсаткичлар билан якунладик. Биз, денгизчилар 12 ой мобайнида 25 мингга яқин пассажирни ва 1600 тоннадан зиёд ҳар хил юкларни турли манзилларга етказиб бердик. Экипажимиз келгуси йил ҳисобига Қрим—Кавказ маршрути бўйлаб уч марта қатнади. Шу кунларда биз келгуси йилнинг февраль ойи учун меҳнат қилмоқдамиз.

Беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида жаҳон океанларида ўтказган сафарларимиз муваффақиятли бўлди. Юзлаб туристларни Болгария ва Туркия портларига етказиб қўйдик. Шу кунларда Одесса—Батуми маршрутида хизмат қилаяпмиз. Кемамизда Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги механизаторларининг катта бир группаси меҳмон бўлиб турибди. Улар Қора денгизнинг энг гўзал жойлари бўйлаб сайл қилмоқдалар. Биз уларни Ўзбекистон пахтакорлари 4 миллион 900 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» хирмони бунёд этганликлари билан қизғин табрикладик.

Дунай совет пароходчилигига қарашли «Тошкент» теплоходи капитанининг биринчи ўринбосари Энгельс Владимирович Гладков эфирга иккинчи бўлиб чиқди.

— Кемамизнинг номи бизга жуда хуш ёқади. Чунки, Тошкент тинчлик, дўстлик, қардошлик ва матонат шаҳридир. Биз бу шаҳарнинг ана шундай фазилатлари билан фахрланамиз. Теплоходимиз Будапештдаги кемасозлик корхонасида қурилган. Экипажимиз мамлакатимизнинг турли миллат вакилларидан иборат. Ҳар бир сафаримизни дўстлик ва қардошлик рейси деб атаймиз. Чунки, маршрутларимиз Европадаги социалистик мамлакатлар бўйлаб ўтади.

1973 йилда кўплаб халқ хўжалик юкларини ташиб бердик. Биз яқинда муносиб меҳнат зафарига эришдик. Болгариянинг Козлодуй портига халқ хўжалик юкларини белгиланган муддатидан илгари етказиб бердик. Портда дўстлик митинги ўтказилди. Йиғилиш қатнашчилари орасида Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети, Димитров номли Коммунистик Ёшлар союзи вакиллари, турли ташкилотларнинг раҳбарлари бор эдилар. «Тошкент» теплоходи бортида ўтказилган митинг икки мамлакат халқлари дўстлиги бузилмаслигининг ёрқин тантанасига айланиб кетди.

Шу кунларда биз чет эл сафарига йўл олаяпмиз.

Ўзбек тупроғида кўришгунча, хайр. Янги йилингиз қутлуғ ва файзли бўлсин!

Ш. ЗАЙНИДДИНОВ.

УНУТИЛМАС САНА

Иброҳим ҲАМРОБОЕВ,

Ҳ. Абдуллаев номли геология ва геофизика илмий-тадқиқот институти директори, республика Фанлар академияси мухбир аъзоси, Ленин мукофоти лауреати.

Аввало, республикамиз олимлари, маданиятимиз аҳллари ва барча меҳнаткашларни кириб келаётган 1974 йил билан муборакбод қиламан. Чиндан ҳам, 1973 йил ҳаммамиз учун мазмунли ва жўшқин бўлди.

Республикамиз ҳаётида жуда катта тарихий воқеа юз берди. Совет Ўзбекистонига мамлакатимиз н и н г учинчи ордени—Халқлар дўстлиги юксак нишони тантанали вазиятда топширилди. Катта шодиёнага айланган бу маросимда КПСС Марказий Комитети Бош секретари Леонид Ильич Брежнев республикамиз меҳнаткашларининг босиб ўтган шонли йўлига одилона баҳо берди. Ўртоқ Л. И. Брежнев пахтакорлар, машинасозлар ва бошқа касб эгаларининг меҳнатига муносиб баҳо бера туриб атоқли ўзбек олимларининг номларини ҳурмат билан тилга олди. Биз, олимлар партиямиз йўлбошчисининг ёрқин ва ҳаяжонли нутқидан бир олам мазмун олдик.

Ғарбий Ўзбекистоннинг Қуйтош. Лангар конларида янги-янги участкаларни излаш ва уларни топиб беришга доир илмий ишларимиз ҳам муваффақиятли тугалланди.

Халқ хўжалиги учун аҳамиятли бўлган бу кашфиётлар Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг ярим асрлик тўйига муносиб совға бўлади, деган ниятдаман.

Шу йили Ватанимиз пойтахти — Москвада жаҳон геологларининг катта анжумани ўтказилди. Ана шу симпозиумда иштирок этган 60 га яқин мамлакатнинг олимларини Ўзбекистонга таклиф қилиш имконияти туғилиб қолди. АҚШ, Янги Зеландия. Япония. Бельгия каби бир қатор мамлакатларнинг олимлари билан биргаликда Ўзбекистондаги конларда олиб борилаётган ишлар билан танишдик. Ўзбек геолог олимлари олиб бораётган ишлар меҳмонларда катта таассурот қолдирди.

«Баҳор» ансамблининг раққосаларини Ливан, Судан, Миср, Марокаш, Жазоир, Франция, Польша Чехословакия мамлакатларининг томошабинлари ҳам севиб қолишган.

СУРАТДА: «Баҳор» ансамбли концерт беряпти. Г. Пун фотоси, ТАСС фотохроникаси.

ҒАЙРАТ БАХШ ЭТДИ

Қаҳрамон ДАДАЕВ,

«Баҳор» халқ рақс ансамбли солисти, республикада хизмат кўрсатган артист, СССР Давлат мукофоти лауреати

1973 йил менинг ҳаётимда энг унутилмас дамлардан бири бўлиб қолади. Севимли ансамблимизнинг бир қатор талант соҳиблари энг катта мукофот—СССР Давлат мукофоти лауреатлари унвони билан тақдирланишга сазовор бўлдилар. Улар орасида мен ҳам борлигимдан беҳад хурсандман. Партия ва ҳукуматимиз ўзбек рақс ва музика санъатига, унинг ижрочилари маҳоратига муносиб баҳо берди. Бунинг учун жуда миннатдормиз.

Шу йилнинг ўзида томошабинлар катта даврасида муваффақиятли концертлар бердик. Айниқса, Москвадаги Чайковский номли концерт залида бўлган томошаларимиз ҳамон кўз ўнгимизда турибди. Мамлакатимизнинг кўпгина шаҳарларида берилган концертларни ўн минглаб томошабинлар завқ билан кўришди.

Бу йил Совет Иттифоқи санъат усталари группаси билан Латин Америкаси мамлакатлари бўйлаб уч ойлик гастроль сафарида бўлдик. Менинг ҳамроҳим, республикада хизмат кўрсатган артист Равшаной Шарипова ўзбек рақсларини Жанубий Америка томошабинларига манзур қилаолди.

Ҳурматли томошабинлар, сизларга янги йилда бахт, ғайрат ва шижоат тилайман!

Ҳакиманинг минг телеграммаси

В. Г. БУДАГОВ,
Тошкент Марказий телеграфининг бош инженери.

Шу кунларда бизнинг 900 дан ошиқ ходимимизнинг қўли-қўлига тегмайди. Мамлакатимизнинг турли томонларидан —Москва, Ленинград, Узоқ Шарқ, Украина ва бошқа жойлардан жуда кўплаб телеграммалар қабул қилинмоқда ва жўнатилмоқда. Уларнинг кўпчилиги янги йил табриклари, яхши истаклар билан тўлиб-тошган. Мана, Узоқ Шарқда Ватан олдидаги хизмат бурчини ўтаётган солдат Олимжон Аҳмаджонов онаси Сабоҳат аяга шундай мазмундаги телеграммани йўллабди:

«Қимматли ойижон! Сизни янги йил байрами билан табриклайман. Янги йилни янада бардам ва соғлом бўлиб кутиб олинг. Салом билан, ўғлингиз Олимжон».

Бухоро областининг Ғиждувон шаҳридан В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети филология факультетининг 5-курс студенти Мавлуда Зайниддинова номига эса қуйидаги телеграмма қабул қилинди:

«Қизгинам! Сени қўш қувонч— туғилган кунинг ва янги йил байрами билан табриклайман. Ўқишларингга муваффақият, ўзингга соғлиқ тилайман. Сени қучиб, Онанг».

Ҳамшаҳримиз Николаев эса Москва шаҳар, Горький проспектидаги 31-уйнинг 2-хонасида турувчи Марина Николаевага ўзининг янги йил табригини йўллабди.

Ҳозирги кунда Марказий телеграфда бундай телеграммалар кўплаб қабул қилинмоқда.

Телеграммаларни ўз вақтида қабул қилиш ва жўнатишда телеграфчи қизларимиз ғайрат билан ишламоқдалар. Шу кунларда телеграммалар одатдагига нисбатан 2 баравар кўп. Уларнинг кўпчилиги байрам табриклари. Бу табрикларни ўз вақтида қабул қилиш, эгасига етказиб бериш лозим. Ходимларимиз мана шу масъулиятни чуқур ҳис этган ҳолда меҳнат қилмоқдалар. Телеграфчи қизларимиз ичида энг чаққони ва уддабуррони — Ҳакима Каримова. У кунига мингдан ортиқ телеграмма қабул қилади ва жўнатади. Ҳакима планларини доимо 115 процент қилиб ва ундан ошириб бажариб келмоқда. Дугоналари Нина Руденко, Альфия Собировалар ҳам Ҳакимадан қолишмасликка тиришиб ишлаяптилар. Айниқса, К. Турсунов, М. Исоқовлар бошчилик қилаётган сменаларда қабул қилинаётган телеграммалар сифатига алоҳида эътибор берилмоқда.

Бугун Марказий телеграфда смена инженери А. П. Чериявский ва смена бошлиғи Г. В. Ковтуненко бошлиқ телеграфчилар сменаси навбатчилик қилмоқда. Телеграф деразалари туни билан чароғон бўлади. Ҳамшаҳарларимиз янги йил кутаётган дақиқаларда ҳам улар учун табрик телеграммалари қабул қилиш иши тўхтамайди.

Биз ҳар йили байрам олди кунларида нархини 50 процент арзонлаштирган ҳолда табрик телеграммалари қабул қиламиз.

МАМНУН БЎЛИШСА БАС

К. ИСОҚОВ,
Октябрь район «Союзпечать»и сотувчиси.

Дадам доимо хушмуомала бўл, кишиларнинг кўнглини ол, деб насиҳат қилар эдилар. Ҳақиқатан ҳам, кишиларнинг кўнглини кўтаришдан, бировни хурсанд қилишдан яхшироқ эзгу иш бўлмаса керак. Мен 14 йиллик иш фаолиятимда анчамунча нарсани ўргандим. Мана, бир неча йилдирки, Хадрадаги 13-киоскада сотувчи бўлиб ишлаб келаяпман. Кунига 1000—1500 газетхон мендан газета сотиб олади. Кишининг кайфияти яхши бўлса, меҳнати ҳам унумли бўлади. Шунинг учун ҳам, мен ҳар бир газетхонга яхши муомала қилишга ҳаракат қиламан. Яқинда менга Социалистик мусобақа ғолиби, нишонини беришди. Газетхонлар ишончини оқласам, уларни мамнун қилолсам, менга шу бас шундан ортиқ мукофот йўқ.

МЕҲНАТ—БАХТ

М. РАҲМАТУЛЛАЕВ,
«Главташкентстрой» қурувчиси.

Мен яқинда Юнусободга бордим. Бу ерда бизнинг бригадамиз янги уй қуриб, фойдаланишга топширган эди. Ўзимиз қурган уй кўзимга жуда иссиқ кўринди. Бино ёнида ўйнаб юрган болаларни, юзида табассум қалққан бахтиёр кишиларни кўриб суюниб кетдим. Зотан кишиларга хурсандчилик, табассум бахш этишдан ҳам яхши иш бормикин! Шу кишиларнинг бахтиёрлигида менинг ҳам ҳиссам борлигидан фахрланамэн. Янги йилда бундай бахтни ҳамшаҳарларимизга кўпроқ бахш этсам деган ниятдаман.

● *Байрам оқшомида*

● **Бизнинг интервью**

● **Неча хил календарь бор?**

ЙИЛ ҲИСОБИ

Вақтни ўлчаш ва йилномалар (календарларни) тузиш осмон жисмларининг даврий ҳаракатига асосланади. Йилномалар тузишнинг қийинлиги шундаки, улардан биронтасининг даври иккинчисининг даври билан аниқ (яъни қолдиқсиз) ўлчана олмайди.

Масалан, Ернинг Қуёш атрофидаги айланиш даври (бир йил)ни суткаларда ифодаласак 365,25 сутка чиқади. Яъни қолдиқ юздан йигирма беш суткага, демак олти соатга тенг бўлади.

Ой даври билан ҳисобланганда эса, бир йилнинг ичида 12 ой, яна ўн бир сутка бўлади. яъни, 11 сутка қолдиқ қолади. Ойни суткаларда ифодаласак, йигирма тўққиз сутка-ю, яна ярим кун, яъни 12 соат ортиб қолади ва ҳоказо. Шунинг учун йилномалар қайси осмон жисмининг даврини асос қилиб олинишига кўра ҳар хил бўлади. Агар Ойнинг Ер атрофида айланиш даври — 29,5 сутка асос қилиб олинса, бу йилнома Ой йилномаси дейилади. Агар Қуёшнинг Ер атрофида кўринма ҳаракати (бу ҳаракат ернинг Қуёш атрофидаги ҳақиқий ҳаракати туфайли содир бўлади) асос қилиб олинган бўлса, бундай солнома Қуёш солномаси деб юритилади. Баъзи йилномаларда ҳар иккала осмон жисми даврлари биргаликда асос қилиб олинади. Бундай йилнома Қуёш —Ой йилномаси деб юритилади.

Ислом динининг асосчиси Муҳаммад мусулмонлар учун йил 12 ойдан иборат, дейди ва ҳар янги йил янги ойдан бошланишини уқтиради. Бу ҳисобда йил узунлиги 354 суткадан (12Х29,5) иборат бўлиб, ҳозирги Григориан календари узунлигидан ўн бир сутка камлик қилади. Мусулмонлар эраси ҳижрий эра (ҳижра—арабча «кўчиб ўтмоқ» демакдир) деб юритилиб. Муҳаммад пайғамбар Маккадан Мадинага кўчиб ўтган йилнинг бошидан ҳисобланади. Бу кун бизнинг йилномамизда 622 йилнинг 15 июлига тўғри келади.

Мусулмонларда йил ойлари қуйидагича номланади. 1. Муҳаррам (30 кун) 2. Сафар (29 кун), 3. Рабн I (30 кун). 4. Рабн II (29 кун) . 5. Жумада I (30 кун). 6. Жумада II (29 кун). 7. Ражаб (30 кун). 8. Шаабон (29 кун). 9. Рамазон (30 кун). 10. Шаввал (29 кун). 11. Зул Қада (30 кун). 12. Зул ҳижжа (29 кун). Мусулмон йилининг узунлигидан маълумки, унинг янги йили бизнинг календарники билан мос келмайди. Ой календари бўйича янги йил 1969 йилнинг 20 мартида, 1970 йилнинг 9 мартида, 1971 йилнинг 27 февралида, 1972 йилнинг 16 февралида, 1973 йилнинг 5 февралида кирган ва 1974 йилнинг 25 январида киради.

Қуёш-Ой календари деб юритиладиган яҳудийлар йилномаси эрамиздан олдинги 3761 йилдан бошланади. Бу календарда бир йилда баъзан 12 та ва баъзан эса 13 тадан ой бўлади. 12 ой бўлган йилларда йилнинг узунлиги 354 кунга, 13 ой бўлган йиллардa 383 ёки 384 кунга тенг бўлади. Қуёш-Ой календарида 13 ойлик йил бўлишига сабаб эслатилган ой календаридаги йил узунлиги бўлмиш 354 куннинг ҳақиқий йил узунлиги 365,25 кундан 11 суткага камлигидир. Шунинг учун, ой календари ҳар уч йилда қарийб бир ой илгарилаб кетади. Бу хатоликни тузатиш мақсадида қадимги грек математиги ва астрономи Метон эрамиздан олдинги 432 йилдан бошлаб, дастлабки 12 йилнинг ҳар йили 12 ойдан ва кейинги 7 йилнинг ҳар йили 13 ойдан бўлсин деб таклиф киритди. 19 йиллик бу даврда Метон таклифи билан иш қилинганда мавжуд хатолик атиги 2 соатга тенг бўлар эди.

Энди. ўзимизнинг Григориан календари тарихига тўхтайлик. Қадимги римликларда йил узунлиги 304 ва 400 суткалик бўлиб, йил март ойи бошидан бошланарди. Эрамиздан олдинги 450 йилларга келиб, йил боши январга кўчирилган эди. Эрамиздан қарийб икки йил илгари мисрлик астроном Созиген йил узунлиги 365,25 суткани яхлитлаш учун кетма-кет келаётган уч йилда 0.25 суткалик қолдиқни ташлаб юбориб, йилни 365 суткадан, тўртинчи йилни эса, қолдиқларни эътиборга олган ҳолда 366 суткадан деб ҳисоблашни таклиф этди. Бу таклиф ўша даврда Рим ҳукмрони Юлий Цезарга маъқул тушди ва эрамиздан олдинги 45 йилда Созиген таклиф қилган йилномани реформа билан қабул қилди. Бу календарь Юлий Цезарь шарафига Юлиан календари деб ном олди. Реформада тўртга қолдиқсиз бўлинадиган йиллар кабиса йили дейилиб, 366 суткадан, қолган йиллар оддий йиллар ҳисобланиб, 365 суткадан бўлсин, дейилган эди.

Астрономик кузатишлар йил узунлиги, яъни ернинг Қуёш атрофида айланиши даврини аниқ ўлчашга имкон бергач, бу давр 365 сутка, 5 соат 48 минуту 46 секунд эканлигини маълум қилди. Йил узунлиги Юлиан календарида қабул қилинганидан 11 минут 14 секунд қисқа бўлиб чиқди. Демак, Юлиан календари бўйича эски йил тугагач, одамлар янги йилни яна 11 минут 14 секунд кутиб туришган. Бу хатолик жуда катта бўлмасада, ҳар 128 йилда бир суткага етар эди. XVI асрга келиб, бу фарқ 10 суткадан ошиб кетди. Буни тартибга солиш учун 1572 йилда Рим папаси Буанкампаньо (тарихда у Григорий XIII деб танилган) астрономларга қандай қилинса, бу хатоликни тузатиш мумкин. деб мурожаат қилади. Астроном Лужи Луллия йиғилган ўн кунлик қолдиқни ташлаб юборишни таклиф этади. Шундан сўнг 1582 йилда папа Григорий XIII 4 октябрнинг эртаси 5 октябрь эмас, 15 октябрь деб ҳисоблансин, деган реформа чиқарди. Реформанинг иккинчи пунктида юз йилликлар ичида фақат 400 га қолдиқсиз бўлинадиган йиллargina кабиса йиллари деб ҳисобланади, дейилган. Бу календарь кейинчалик папа Григорий XIII номи билан григориан календари деб юритилди. Григориан календари СССР да 1918 йил РСФСР Халқ Комиссарлари Советининг декрети билан қабул қилинди ва 1918 йил 31 январининг эртаси куни 14 февраль деб ҳисобланди. Чунки XX асрга келиб, Россияда Юлиан календарининг қолдиғи 13 кунга етган эди.

М. МАМАДАЗИМОВ,
физика-математика фанлари кандидати.

ҚУТЛУҒ УЙДА

Дўстлар даврасида қутлуғ уйда мен,
Янги йил киришин пешвоз кутаман.
Эски йил ҳурмати, янги йил ишқи,
Эзгу ўйлар билан қадаҳ тутаман.
Комсомол ёшликка чорлаган мени,
Бугуннинг қувончи ўзи бир олам.
Бунчалар бахт учун ташаккуримни,
Йўллайман партиям сенга аввалам.
Беқиёс мазмундор, серфайз, сервиқор,
Таърифга сиғмовчи ҳар бир онимиз.
Кўзларга нур бериб тенг тўкинликдан,
Етмиш ранг товланар дастурхонимиз.
Забардаст халқлармиз, аҳил оила —
Бир нонни гурунгсиз кўрмовчи баҳам.
Жаҳонга ягона тинчлик деб мағрур,
Мангу низоларга берoлган барҳам.
Қобил кишиларимиз, зуволамизга —
Йўғрилган муқаддас ленинча ғоя.
Зеҳнимиз олдида атомлар кучи,
Шунчаки, тинчликка муҳим кифоя...
Янги йил киришин кутамиз бу кеч,
Вужудлар кўз-қулоқ, барча жону тан.
Кремль курантин жарангосидан,
Қайта камолатга юз тутар Ватан.
Бугундан эртамиз ўзга тус олар,
Ҳар ишда ўзгариб ҳисоб-чўт, план.
Осмон қўрғига ҳаёт уруғин —
Сочамиз муборак янги йил билан!

Толиб ЙЎЛДОШ.

ЯНВАРДА ЧИГИТ ЭКИЛЯПТИ

Г. С. Зайцев номли Бутуниттифоқ пахта селекцияси ва уруғчилиги илмий-тадқиқот институтининг селекционерлари учун январдан бошлаб чигит эка бошлаш мумкинлиги энг яхши янги йил совғаси бўлди, дейиш мумкин. Улар ёз бошларида биринчи ҳосилни, йил охирига бориб эса иккинчи ҳосилни териб оладилар.

Институтда монтаж қилинган республикада ноёб селекцион теплица шундай имконият берди. Ускуна жиҳозлари узоқ Голландиядан келтирилди. Теплица сиртдан одатдагиларидан фарқ қилмай, табиий газ билан иситилсада, унинг бир қанча муҳим фазилатлари бор. Унда амалда ҳар қандай керакли температура, намни, ёритиш режимини автомат тарзда ғоятда аниқ ушлаш мумкин.

Январда янги теплицада биринчи экин-тикин бошланади.

Янги пахта навини чиқариш учун камида 15 йил керак. Селекциячилар теплицада йилига икки мартадан ҳосил олиб бутун циклга 6—7 йил сарфлайдилар.

РАССОМ ТАБАССУМИ

— Қорбобоман деб алдаманг, дадажон, мен сизни бурнингиздан таниб қолдим...

Қорбобонинг ҳазили...

С. Емгирчиев расмлари.

ЯНГИ ЙИЛ: — Бу уйга кирмасам ҳам бўлади, кутиб оладиган хушёр одам қолмабди.

— Таксини кўпдан бери кутиб турибсизми?
— Бултурдан бери.

А. Ҳакимов расмлари.

Ўзбек композитори Мисрда

Миср Араб Республикаси маданият ва информация министрлиги ҳамда Жамол Абдил Носир номидаги Халқаро мукофоти таъсис қилиш комитетининг таклифига биноан Совет Иттифоқидан шу мукофотга сазовор бўлган лауреатлар — машҳур ўзбек композитори Мухтор Ашрафий, Москва Давлат университетининг профессори, мисршунос олим В. Авдиев ва украин ёзувчиси Антон Хижняк Қоҳирага келишди.

Улар Миср Араб Республикасида бўлган пайтларида Миср жамоатчилиги намояндалари билан учрашадилар, мамлакат бўйлаб сафар қиладилар.

● *Ота-оналар, сизлар учун*

Билиб қўйган яхши

Гўдаклар телекўрсатувларни ҳали ўзаро боғланган воқеа, образлар тизмаси сифатида тушунишмайди. Улар телекўрсатувларни кўриш ва эшитиш комплекслари сифатидагина қабул қилишади. Шунинг учун ҳам, болаларни ташқи дунё нарса, ҳодисалари билан телевизор орқали таништирманг, «мана стол», «ана ит» тарзида экрандан кўрсатманг. Бу кичкинтойнинг асаб системасини толиқтиришини унутманг. Бола уч-тўрт ёшга етгандагина телевизор томоша қилиши мумкин.

* * *

Мактабгача ёшда бўлган бола бир кунда 20—30 минут давомида телевизор томоша қилиши мумкин. Пастки синф ўқувчилари бир соат атрофида, улардан каттароқ болалар ҳар куни эмас, ҳафтасига икки —уч марта қаторасига икки соатдан телекўрсатувларни томоша қилишлари мумкин.

Агар бола театр, кино, ёҳуд арча томошасини кўрган бўлса шу куни телевизор кўрмагани маъқул.

* * *

Бола кўпинча иложи борича телевизор экранига яқинроқ ўтиришга ҳаракат қилади. Шуни эсдан чиқармаслик кераккн, бунинг оқибати зарарли. Боланинг кўзи тезда чарчайди ва кейинчалик, кичкинтой узоқдан кўролмайдиган бўлиб қолиши мумкин.

ҲУРМАТЛИ ГАЗЕТХОНЛАР!

1973 йилнинг сўнгги соатлари тугаб бораяпти. Бу йил бутун мамлакатимиз, бутун совет халқи учун ер юзида тинчликни мустаҳкамлаш, Ватанимиз бахт-саодати йўлида эришилган улкан меҳнат зафарлари йили бўлди. Унинг якунларини биз, тошкентликлар шаҳримиз ҳуснига ҳусн қўшган кўпқаватли биноларда, янги магистралларда, гўзал микрорайонлар ва янги заводларнинг корпусларида кўриб турибмиз.

Уларнинг ҳаммаси кишиларимизнинг ақл-заковати ва куч-ғайрати билан бунёд этилган. «Оқшом» ҳамиша ўз саҳифаларида Ўзбекистон пойтахти ишчи коллективларининг ажойиб зафарлари, янги Тошкентни бунёд этаётган шавкатли қурувчиларимиз, табиат сирларини очаётган фан заҳматкашлари ҳақида ҳикоя қилишга ҳаракат қилди. Бунда редакция ходимларига сиз, азиз газетхонлар яқиндан ёрдам бердингиз. Сермазмун ва қизиқарли газета чиқаришимизга ёрдам берган хатларингиз, маслаҳат ва таклифларингиз учун миннатдорчилик билдирамиз.

Кириб келаётган янги йилингиз муборак бўлсин, азиз газетхонлар! Янги йилда сизларга меҳнатда улкан муваффақиятлар, сиҳат-саломатлик ва бахт тилаймиз.

Бугун, ҳурматли оқшомхонлар, газетанинг бу йилги сўнгги сонини олиб турибсиз. Келаси йили ҳам газетани олиб туриш ниятида бўлган, аммо ўз вақтида обуна бўла олмаган газетхонларимиз ўз ниятларини январь ойида амалга оширишлари мумкин. Ўшанда улар «Оқшом»ни 1 мартдан бошлаб оладилар.

Янги йилингиз билан яна бир қутлаймиз, азиз ўртоқлар! Хайр.

Сўз—кулги усталарига

«Саҳнада цирк» дирекцияси энг кенжа ижодкор коллективлардан бири. Унинг ташкил қилинганига эндигина икки йил бўляпти. Ёш коллектив асосан мамлакатимизнинг турли шаҳарларидаги қобилиятли цирк артистларидан ташкил топган. Улар ўз санъатларини Қарши чўли, Қирғизистон гидроэнергия иншоотларида, Қозоғистон ғаллачилари, Урал машинасозлари ҳузурида бир неча бор намойиш қилдилар. Тошкент цирки коллективи янги йил арафасида Ўзбекистон пахтакорларининг катта меҳнат ғалабасига бағишлаб «Ёш қалблар» деган программада катта байрам томошалари кўрсатишди. Томошаларда қизиқчилар ўз чиқишлари билан цирк майдонини кулгига тўлдириб юборишди. Улар ўзларининг кичик мутойибалари, ўткир миниатюралари билан ҳаётимиздаги айрим иллатларни танқид қилиб, улар устидан куладилар. Қизиқчилардан республикада хизмат кўрсатган артист Фахриддин Шарифбоев (Ошиқ) ва Владимир Римский-Корсаков (Мошиқ), масхарабоз Лерри Кенсарин, ижросидаги интермедиялар ёзиб олинди.

ХИМЧИСТКА

ОШИҚ — Ҳой одамлар, эшитмадим деманглар, камина қўлбола химчистка устахонаси очди, келиб қолинглар, хизматдан фойдаланинглар.

МОШИҚ — Ошиқ, жуда яхшида, ажойиб иш қилибсан, ўша устахонанг қаерда ўзи?

ОШИҚ — Мана кўрмаяпсанми (бўйнига осиб олган кичкина кутичани кўрсатди)

ОШИҚ — Жоним Ҳамма аппаратлар шу ерда жойлашган. Истаган кийимингни кўз очиб юмгунча тозалаб беради.

МОШИҚ — Бўлмаса, сендан бир илтимос, бўёқ тегабериб ола-чалпак бўлиб кетган мана шу шимимни тозалаб берсанг?

ОШИҚ — Жоним билан, бу ёққа ол. (Ола-чалпак шимни кутига солиб, унинг қопқоғини беркитади. Кейин мурувватни айлантиради). Бир, икки, уч, тўрт, беш, олти, тайёр. (Қутини очиб шимни олиб беради). Мана тайёр, тепкилаб кияберасан.

МОШИҚ — (Шимни ёзиб қараса, ўша бўёқларнинг ўрни илма-тешик бўлиб кетган). Войбў, тозалайман деб, ғалвир қилиб юборибсанку. Энди нима қиламан. Тўлайсан.

ОШИҚ — Овора бўлма, «Химчистка» фабрикасига борганингда ҳам бундан ортиқ қилиб бермайди.

СОЧИГА ЙЎЛЛАНМА

МОШИҚ — Хайрият-ей, қувонадиган дамлар ҳам бор экан.

ОШИҚ — Ҳа, Мошиқ, нима гап? Оғзинг қулоғингга етиб қолибди.

МОШИҚ — Сочига кетяпман.

ОШИҚ — Нима қиласан. Сочига бориб?

МОШИҚ — Курортга бориш учун путёвка қўлга тегди, энди меҳнат отпускасини роҳатда ўтказмоқчиман.

ОШИҚ — Курортга борадиган одам қўлига чемодан оларди. Сен бўлсанг, 19 та эски ботинка кўтариб олибсан, нима футбол ўйнамоқчимисан?

МОШИҚ — Эй, оғайни, билмайсан. Бу ботинкалар ҳаммаси путёвкадан эсдалик бўлиб қолди.

ОШИҚ — Қанақа эсдалик.

МОШИҚ — Шу савил путёвкани икки йилдан бери оламан деб, идорама-идора, эшикма-эшик юрабериб шунча ботинкани ишдан чиқарибман.

УСТАСИ ФАРАНГ

ЛЕРРИ — Ҳой, хотин, ҳой, хотин, балкондан қаравор!

ХОТИНИ — Нима дейсиз?

ЛЕРРИ — Кўчани айлангани кетвотувдим. 62 тийин ташлаб юбор. Пулим қолмабди.

ХОТИНИ — Ўзингиз чиқиб олақолмайсизми?

ЛЕРРИ — Олтинчи қаватга чиққунимча нафасим бўғилиб қолади, лифт ишламаяпти, ташлаворсанг-чи.?

ХОТИНИ — Балкондан 62 тийин ташлаб юборсам сочилиб кетади, кейин тангаларни тополмай қидириб юрасиз.

ЛЕРРИ — Бўлмаса, бундоқ қиласан. Ўша 62 тийинни битта шалдироқ 3 сўмлик қоғоз пулга ўраб ташлаворасан.

ҒАРЧЧА ПИЁЗ ВА МИТТИ КОТЛЕТ

МОШИҚ — Дўстим, иштаҳанг карнай бўлсин, нима еяпсан?

ОШИҚ — Котлет.

МОШИҚ — Котлет. деган ҳам ёнғоқ соққасидек шунақа кичик бўладими? Мен бунақасини биринчи марта кўриб турибман-ку.

ОШИҚ — О, дўстим, мен гапирмайину, сен эшитмагин. Мана бу турган жойимизнинг Тошкент вокзали дейдилар. Худди шу ерда поездга шошилиб турган йўловчилар ошхоналарнинг «тажрибали» пазандалари тайёрлаган нарсаларни бир зумда шипириб олиб кетишади. Нега десанг, йўловчи поездга шошилиб туради. Пазанда билан ади — бади айтишадиган бўлса, турган гапки, поезд юриб кетади.

МОШИҚ — Ҳим, энди билдим.

ОШИҚ — Нега энди билдим деяпсан?

МОШИҚ — Мен тўрт та сомса олувдим. Ғарчча пиёз экан. Шу дегин, пиёзга бирам тўйиб роҳат қилдимки, асти қўяберасан. Пазандаларга ҳам ҳайронман. Нега гўштли сомса деган сўз ўрнига пиёзли сомса дейишмайди. Ана шу саволимга энди ўзим ҳам тушуниб олдим.

Таом лаззати—меҳмон иззати

Ҳаёт фаровон бўлаберган сари янги хил таомларни ижод этиб, менюга киритиш — пазандаларнинг вазифаси. Бунда мавжуд масалликларни ҳа деб эски усулда пиширабермасдан, янгича технологик жараён қўлланиш, бошқачароқ рецепт тавсия этиш зарур бўлади. Ёинки, кам истеъмол этиладиган масалликларни кўпроқ тановул этишни маслаҳат кўриш ҳамда хомлигича ейиладиган маҳсулотларни пишириш мумкин. Чунончи, шолғом кам истеъмол этилувчи сабзавот, турп эса хомлигича ейилиб, баъзан ошхоналарда фақат лағмон қайласига қўшилади, холос. Беҳидан паловга солиб дамланади, қиём қайнатилади, бошқа овқатларга солиш одат эмас. Шунинг учун турп, шолғом ва беҳини кўпроқ пишган ҳолда истеъмол этиш фойдалилигини назарда тутиб, ушбу янги таомларни эътиборингизга ҳавола қиламиз.

ШОЛҒОМ ЯХНАСИ

Шолғомни арчиб палла-палла қилиб тўғрайсиз ва юзига туз сепиб мантиқасқон лаппакларига териб пиширасиз. Тайёр таомнинг юзига сариёғ, маска ёки қаймоқ суркаб совутасиз ва дастурхонга яхна овқат сифатида тортасиз.

Бу таомнинг ўпкага жуда нафи бор, сўнгра овқатни яхши ҳазм қилиб ошқозонни тезроқ бўшатади, ичакларнинг юриштирилишини яхшилайди.

МАСАЛЛИҚ: 1 кг. шолғом, 1 чой қошиғида туз, 100 грамм сариёғ, маска ёки 150 гр қаймоқ кифоя қилади.

БЕҲИ БУҒЛАМАСИ

Беҳини қурт емаган ва заҳа бўлмаганларидан танлаб олиб, ўртасини ўйиб уруғини олиб ташлаб «стакан» ҳосил қиласиз. Ичига асал тўлдириб, қасқонга қўйиб буғланг. Пишгач, дастурхонга десерт овқат сифатида чойга тортасиз.

Бунинг йўталга даволигини эски китоблардан биламиз. Кўкракни юмшатади, балғам кўчиришни осонлаштиради. Яна бу таом ошқозон, жигар ва буйракка ҳам шифо бўлади.

МАСАЛЛИҚ: 1 кг беҳи, 200 гр. асал керак бўлади.

ҚАСҚОН ҚОРМА

Ёғсизроқ гўштнинг лаҳм қисмидан олиб, узун-узун қилиб тўғрайсиз, туз, мурч, зира сепиб мижиб қасқоннинг остки лаппагига соласиз. Турпни арчиб ошга сабзи тўғрагандек, «сомонча» усулда, бироқ сал-пал йирикроқ тўғралади, туз ва мурч сепилиб, лаппакнинг иккинчисига солинади. Беҳини тилим-тилим қилиб тўғраб ўртасидаги уруғи олиб ташланади ва пича шакар сепиб учинчи лаппакка жойланади. Картошкани эса жимжилоқ катталигида «қаламча» ёхуд «шпалча» қилиб тўғрангда, туз сепиб, энг устки тўртинчи лаппакка солинг. Сўнгра манти пиширгандек оловга қўйиб, 35—40 минут давомида буғланади. Пишгач, ҳар тўрттала масаллиқ қориштирилиб лаганга сузилади ва юзига эритилган сариёғ севалаб, дастурхонга тортилади.

Парҳез хусусиятларини айтиб ўтирмайман. Ҳар ким тайёрлаб татиб кўрганда ўзи билади.

МАСАЛЛИҚ: 0,5 кг. лаҳм гўшт, 0,5 кг. турп, 0,5 кг, беҳи ва 0,5 кг. картошка, туз, мурч, зира талабга кўра олинади. Юзига севаланадиган сариёғ 150 грамм.

Карим МАҲМУДОВ.

Ўтмишга саёҳат

Янги йилни кутиш маросимлари

Янги йилни байрам қилиш расм бўлиб қолган дамлардан буён одамлар бир-бирларини табриклаб, бахту омад тилашади.

Римликлар янги йилни беш кун байрам қилар эдилар; қурбонликлар беришар, зиёфат ва турли мусобақалар ўтказишар, башанг кийинган одамлар тўда-тўда бўлиб, лавр япроқларини кўтарганча кўчаларда сайр этиб, бир-бирларини «Эзгу орзу-умидлар ушаладиган кун келди,—дея табриклашар эдилар.

Дўстлар ва қариндош-уруғлар бир-бирларига янги йилда бахт тилаб ёзилган буюмлар ҳадя этишарди.

Кейинчалик бу расм бир мунча ўзгарди. Лавр япроқлари ўрнига мис, кумуш ва олтин тангалар ҳадя этишадиган бўлишди. Бунда фуқаролар ўз ҳукмдорларига ҳадя берардилар.

Калигула бу тортиқларга айниқса алоҳида эътибор берар эди. Янги йил куни у саройи эшиги олдида соатлаб туриб, совғаларни қабул қилиб олар эди.

Инглиз қироличаси Елизавета ҳам худди шу одатни ўрганиб олди. У ҳатто ўз хизматкорларидан ҳам совға талаб этар эди.

Қадимги Римда болалар янги йилни ўзларича нишонлашарди. Улар олма йиғиб олиб, унинг ичига чақа пулларни тиқишардилар. Сўнг бу олмаларни ўткинчиларга тутишардилар. Олма олган одам болаларга танга берарди. Бу одат қишлоқларда ҳозиргача сақланиб келинмоқда.

Ҳозирги замонда янги йил кечасини шовқин-сурон билан ўтказиш одати ҳам қадимги Римдан расм бўлиб қолган. Тунда шаҳар кўчалари бўйлаб ниқоб кийиб олганлар юриб, қарими, ёшми, хуллас ким бўлишидан қатъий назар, дуч келган одамга ўпакишар эдилар.

Дин таъсири кучайиб кетган ўрта асрларга келиб одамлар янги йилда бахт ҳақида ортиқча ўйламай қўйдилар. Улар руҳларини сақлашни, ўзларини инс-жинслардан асраб қолишни кўпроқ ўйлайдиган бўлдилар. Шунинг учун янги йил кечасидаги шовқин-сурон инс-жинсларни қувиб, эзгулик келтиради деб ўйлашардилар. Бинобарин одамлар тун бўйи черков қўнғироқларини чалишар, милтиқ ва тўплардан ўқ узишар, ашула айтиб, қийқириқ солар эдилар.

Янги йил кечаси ўқ узиш одати ҳозиргача сақланиб қолган. Аммо бироз ўзгарган.

ГФРдаги айрим жойларда шундай одат бор: янги йил кечаси куёвлар ўз қайлиқларининг уйлари олдига бориб, уларнинг деразаси остида ўқ узишади. «Қанча кўп ўқ узилса, демак севги оташи шунчалик кучли»— дейишади улар.

Янги йил муносабати билан

изҳор этиладиган истаклар ҳам жуда қизиқ. Бировлар бахт тилайди, бошқалар соғлиқ, нимлардир омад, яна бировлар узоқ умр тилашади. Гельголандда (ГФРнинг шимолий қирғоғига яқин ердаги орол) одамлар бир-бирларига «осойишта кўнгил» тилайдилар. Бу барча тилаклар ичида энг камёби ва ғоят ҳаяжонлисидир.

Редактор С. М. ҚАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 1|I да **Доктор Айболит** (кундузи), **Флория Тоска** (кечқурун), 2|I да **Бир актли балетлар** (кундузи) **Травиата** (кечқурун) 3|I да **Евгений Онегин** (кундузи), **Тановар** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1|I да **Олтин девор** (кундузи). **Парвона** (кечқурун), 2|I да **Абу Райҳон Беруний** (кундузи) **Оқшомдан тушгача** (кечқурун), 3|I да **Бой ила хизматчи** (кундузи). **Табассум ўғрилари** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 1|Iда **Кумуш тўй** (кундуз ва кечқурун), 2|I да **Хотинимнинг эри** (кундузи) **Ҳижрон** (кечқурун), 3|I да **Ужарлар** (кундузи), **Қайнона** (кечқурун).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 1|I да **Ойдин** (кундузи) **Мудҳиш вазият** (кечқурун), 2|I да **Ташвишланманг онажон** (кундузи), **Беш кунлик куёв** (кечқурун), 3|I да **Ойдин** (кундузи), **Биринчи бўса** (кечқурун).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — ЯНГИ ЙИЛ ЦИРК ТОМОШАЛАРИ (10.00: 12.30, 15.00: 17. 30 да).

КИНО

31 ДЕКАБРДА

Синган тақа — «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Қора қирол муаммоси — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» «ВОСТОК», «МИР» (кечқурун).

Ҳаводаги саргузаштлар — САНЪАТ САРОЙИ (кечқурун).

Иван Васильевич касбини ўзгартиради (18.00).

Музика садолари (20.00) — «ЧАЙКА».

Уз ҳисобимдан ўн кун — «ЎЗБЕКИСТОН» (кечқурун).

Ринг — «КЎКЧА» (кечқурун).

Гул ва тош — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Қум карьери генераллари — С. РАҲИМОВ номли (кечқурун).

Сайҳа — ҲАМЗА номли (кечқурун).

Санников ери — «ДРУЖБА» (кечқурун).

Рам ва Шам — Ғ. ҒУЛОМ номли (кечқурун).

1 ЯНВАРДА

Бошсиз чавандоз (10.45, 12,30), **Қишки Англия** (14.30, 17.30, 20,15) — САНЪАТ САРОЙИ.

Иван Васильевич касбини ўзгартиради (11.45, 13.30, 18.00),

Музика садолари (15.15, 20.00) — «ЧАЙКА».

Синган тақа — «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Қора қирол муаммоси — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Гул ва тош — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Қум карьери генераллари — С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Сайҳа — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Санников ери — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Рам ва Шам — Ғ. ҒУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун).

Уз ҳисобимдан ўн кун — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Ринг — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

2 ЯНВАРДА

Бошсиз чавандоз (10.45 12.30). **Қишки Англия** (14.30, 17.30 20.15), — САНЪАТ САРОЙИ.

Жиноят қидирув бўлимининг иш кунлари — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Синган тақа — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда), «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Жиноят қидирув бўлимининг иш кунлари; Жиноят қидирув инспектори «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» «ВОСТОК», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Қилич ва қалқон (1 ва 2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Уз ҳисобимдан ўн кун — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Муҳаббат риштаси (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Аёллар ва берсальерлар — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Дайди — С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

ҲАМРОЗ (ўзбек тилида) Ғ. ҒУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА
31 ДЕКАБРДА
КЕЧ СОАТ 7 ЯРИМДА
ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ
А. ЦАГАРЕЛИ АСАРИ.
Г. КАНЧЕЛИ МУЗИКАСИ.

Таржимон — шоир ЖУМАНИЕЗ ЖАББОРОВ.

ХОНУМА ХОНИМ
(2 пардали комедия)

Пьесани В. КОНСТАНТИН ва Р. РАЦЕР инсценировка қилишган.

Саҳнага қўювчи режиссёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист БАХТИЕР ИХТИЕРОВ.

Дирижёр — О. ТОШМАТОВ.

Рассом — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Г. А. ВИЗЕЛЬ.

Режиссёр — Ўзбекистон ССР халқ артисти, Ҳамза мукофоти лауреати Ҳ. УМАРОВ.

Балетмейстер — О. НАЗРУЛЛАЕВ.

Хормейстер — К. САЪДУЛЛАЕВ.

Концертмейстер — М. ФУР.
Билетлар сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ КИНОТЕАТРЛАР ЭКРАНЛАРИГА

„ТОҒЛАР ЧОРЛАЙДИ"

НОМЛИ БАДИИЙ ФИЛЬМИНИ ЧИҚАРАДИ
«Ўзбекфильм» киностудияси маҳсулоти.
Сценарий авторлари Владимир Барабаш ва Ярослав Филиппов.

Бу лирик-саргузаштлик фильм болалар ҳаётига бағишланган бўлиб, ёзда мактаб ўқувчиларининг тоғ ёнбағрида жойлашган пионерлар лагерида дам олиш тўғрисида ҳикоя қилади.

Картинада асосан бир кун мобайнида бўлиб ўтган воқеалар тасвирланган. Бу кунни болалар ўзлари ўйлагандек ўтказишга қарор қилган эдилар. Лагерь бошлиғи мўлжаллаган режаларни ўзгартириб, улар Оқтошсой ғоридан топилган эски патронлар ва «С. В» ҳарфлари ёзилган солдат фляжкасининг сирини очиш билан қизиқишади.

Болалар турли қийинчиликларга дуч келишади. Кулгили вазиятларга тушиб қолишади ва пировардида катталар ёрдамида ғорнинг сирини билиб олишади. Тарбиячи Аббос Ғозиевич ўзини болаларга айниқса яқин тутади. У ўз ишини чиндан ҳам севади, у— ўз қарамоғидаги болаларнинг ҳақиқий тарбиячиси, у доимо болаларга ёрдам беришга тайёр. Аббос Ғозиевич гражданлар уруши қаҳрамонона эпизодларидан бирининг сирини очишда болаларга яқиндан кўмаклашади.

Фильм оператори М. Пенсон
Рассом А. Шибаев
Композитор А. Мажуков.
Асосий ролларни Дима Сосновский, Искандар Умаров. Бобур Аҳмаджонов, Гулнора Рустамова, Мунаввар Абдуллаева, Сергей Яковлев ва бошқалар ижро этадилар.

Телевизор

31 ДЕКАБРЬ

Душанба

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 17.50 «Янги йил экрани —кино юлдузларига». 18.35 «Ахборот» информацион программаси. **Ўзбек тилида:** 18.50 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Гул ва тўй мадҳи». 19.25 Тўққизинчи беш йиллик хроникаси. «1973-йил», Телевизион ҳужжатли фильм. 19.45 «Экран хандаси». Янги йил байрами сони (такрорий кўрсатув). 20.45 «Ахборот» информацион программаси. 21.00 «Қизлар давраси». **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади.** 22.30 Рангли телевидение. «Байрамингиз билан, қадрли дўстлар». Катта янги йил концерти. 23.40 Янги йил табриги. 00.05 Рангли телевидение. «Байрамингиз билан, қадрли дўстлар». Катта янги йил концертининг давоми. **Москва кўрсатади.** 01.20 Рангли телевидение. Янги йил базмининг давоми. 02.40 Рангли телевидение. «Менинг мамлакатим». Телевизион ҳужжатли фильм. 02.50 «Янги йилингиз билан, ўртоқлар!» Совет халқига табрик. 03.05 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Тошкент Москва кўрсатади. 17.45 Телетомошабинлар хатлари асосида музикали программа. 18.45 Рангли телевидение. «Дони ва Миккининг янги саргузаштлари». Телевизион бадиий фильм премьераси. 19.50 Киноконцерт. 20.30 Москванинг чет эллик меҳмонлари. 20.50 Рангли телевидение. «13 стул». Телевизион миниатюралар театри. **Тошкент кўрсатади.**

Учинчи программа. 18.00 дан Душанба кўрсатади.

1 ЯНВАРЬ

Сешанба

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. Ўқувчиларнинг каникул кунларида. 9.35. Кўрсатувлар программаси. **Ўзбек тилида:** 9.40 **«Ассалом, Янги йил!»** Болалар учун адабий-музикали композиция. 10.10 Рангли телевидение. «Билмасвой рулда». Қўғирчоқ фильм. 10.30 Рангли телевидение. «Куйла, Санобар!» Телевизион фильм-концерт премьераси. **Москва кўрсатади.** 11.00 Кўрсатувлар программаси. 11.05 Янгиликлар. 11.10 Рангли телевидение. Мультипликацион фильмлар программаси. 11.35 Рангли телевидение. «Аёз ва Қуёш». Фильм-концерт премьераси. 12.00 Бадиий фильм. 13.15 Болалар учун. «Болаларга ҳайвонлар ҳақида». Ленинграддан олиб кўрсатилади. 13.45 Концерт. 14.30 Куба революциясининг 15 йиллигига. Ҳужжатли фильмлар программаси. **Тошкент кўрсатади.** 16.20 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 16.30 «Мўъжизалар маскани». Цирк программаси. 17.20 «Янги йил музикали қутлови». 18.05 «Омадли жентельменлар». Бадиий фильм. 19.30 «Ахборот» информацион программаси. **Ўзбек тилида:** 19.45 «Мушоира этади давом». Адабий кўрсатув. 20.45 «Ахборот» информацион программаси. 21.00 Телевизион миниатюралар театри. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 22.30 Рангли телевидение. «Янги йил гулдастаси». Байрам концерти.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. Рус тилида: 11.00 Болалар учун қўғирчоқ фильм. 11.05 Рангли телевидение. «Йўлдаги қўшиқлар». Фильм-концерт. **Москва кўрсатади.** 16.20 Рангли телевидение. Қисқа метражли телевизион бадиий фильмлар премьераси. 17.10 «Поэзия». Совет шоирларининг шеърлари. 17.30 Рангли телевидение. «Цирк меҳмонларни чорлайди». Фильм-концерт премьераси. 18.30 Рангли телевидение. «Олам бўйлаб кезар Янги йил». Концерт. 19.25 Рангли телевидение. «Бу қувноқ планета». Телевизион музикали бадиий фильм премьераси. 20.55 Рангли телевидение. «1973-йил қўшиқлари». **Тошкент кўрсатади.** 22.00 Ҳужжатли кино экрани (рус тилида). **Москва кўрсатади.** 22.30 **Рангли телевидение.** «1973-йил қўшиқлари». Концертнинг давоми. 00.05 Кўрсатувлар программаси.

Учинчи программа. 19.00 дан **Тошкент кўрсатади.**

Тошкент оқшоми 4 бет
31 ДЕКАБРЬ, 1973 й.
ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, ДЗЕРЖИНСКИЙ КУЧАСИ, 15-УЙ.
Р — 04106. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр В — 2379.
ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33.02.49 дан 33.02.58 гача, Эълонлар бўлими—33.81.42.